Anatol Eremia

Arealul toponimic Cantemir. Microtoponimia localităţilor rurale

Arealul toponimic Cantemir reprezintă un microsistem de nume topice majore şi minore ce fac parte din diferite categorii onimice: oiconime, hidronime, oronime, floronimice, zoonimice etc. Majoritatea acestor denumiri este de origine românească. Româneşti sunt considerate numele de locuri şi localităţi create de o populaţie românească pe baza lexicului şi a mijloacelor derivaţionale specifice limbii române. Proveniența românească a toponimelor se manifestă sub diverse aspecte: etimologic, lexical, derivaţional, gramatical.

Documentele istorice atestă în această zonă numeroase nume topice minore, unele existente până astăzi: *Budăile,* iezere în lunca Prutului (1473), *Fântâna Mare*, loc pe valea râului Tigheci (1436), *Frumuşelul*, seliște (1452), *Hotarul lui Rentea* (1459), *Larga*, râu, afluent al Prutului (1469), *Seliştea lui Bodea*, pe Prut (1489), *Gura Lărgii* (1507), *Seliştea Tătărcanilor*, pe Tigheci (1528), *Pietrişul*, loc pe Tigheci (1546), *Fântâna lui Cucută*, pe Prut (1604), *Bălacea*, gârlă în lunca Prutului (1609) etc.

Particularităţile fizico-geografice şi naturale ale terenului, aspectele vieţii sociale, diversele evenimente, fapte şi întâmplări din trecut şi-au găsit reflectare în toponimie, inclusiv în nomenclatura topică minoră din zonă. Prezentul glosar a fost întocmit pe baza anchetelor toponimice de teren, efectuate în anii 1970-2014, şi a surselor documentare din diferite perioade.

Anafórul, loc în albia râului Prut, la nord-vest de Leca. Etim.: *anafor* „vârtej de apă într-un râu”, „loc adânc într-o apă curgătoare”. **Bálta**, cu var. *În Baltă*, luncă inundabilă la vest de Antoneşti. Din antrop. *baltă* „întindere mare de apă stătătoare, cu vegetaţie acvatică bogată”. **Bálta Álbă**, loc la sud-vest de Goteşti, fostă baltă în lunca inundabilă a Prutului. Componentul secund al numelui topic se referă la aspectul vizual al apei care luceşte în razele soarelui. **Bálta cu Lâníş**, fostă baltă în lunca Prutului, la vest de Stoianovca. Toponim compus din entop. *baltă* şi apel. *lâniş* „specie de alge verzi, care formează mase plutitoare la suprafaţa apelor stătătoare; mătasa broaştei”, precedat de prep. *cu*. **Bárcul Flăcăilor**, loc la nord-est de Ghioltosu, fost lac în lunca Prutului. Din entop. *barc* „lac de luncă; baltă”. „Era un barc acolo, un lăcuşor, pe care îl îngrijeau flăcăii din sat” (Explicaţia informatorilor). **Bárcul Máre**, fost lac, astăzi teren agricol la vest de Antoneşti. Din entop. *barc* „lac mic”, „baltă” + adj. *mare.* **Băhnile**, loc la sud-vest de Goteşti şi la vest de Constantineşti, în trecut băltoace cu apă în lunca inundabilă a Prutului. Din entop. *bahnă* (pl. *bahne, băhni*) „loc mlăştinos, mocirlos”, „baltă cu apă stătută”, „loc şes de fâneaţă”. **Bălácea**, gârlă mare în lunca Prutului, în mare

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

parte desecată, pe alocuri cu mici segmente inundabile. Începe mai la nord de comuna Goteşti şi se varsă în bălţile de la vest de Crihana Veche şi Manta. Atestată documentar la 1609. Hidronimul are la bază antrop. *Balaci*, atestat în documentele vechi şi cu formele *Balaş*, *Balaşa*, purtătorii numelor fiind demnitari de stat şi mari proprietari de pământuri în Moldova. **Bogáta**, pădure la nord-vest de Cociulia. Toponimul reprezintă un calificativ al obiectului topografic – bogăţia naturală a pădurii şi, în genere, a părţii acestea de moşie comunală. **Boroscáiştea**, loc necultivat la est de satul Taraclia. Din entop. *boroscaişte* „teren împânzit de boroscai (de scai)”, derivat de la *boroscai* cu suf. colectiv *-işte.* **Bótul Chíscului**, începutul unui deal, cuprins între Valea Gurmazului şi Valea Mare, la sud-est de Cociulia. Din top. *Chiscul,* precedat de entop. *bot* „partea anterioară de unde începe în lungime un deal”. **Bozăría**, loc la nord-est de Lărguţa. Din entop. *bozărie* „desiş de boz”, „loc cu multe tufe de boz”. Toponim floronimic. **Bucovinéni**, partea de sud-est a comunei Baimaclia, denumită astfel pentru că aici locuiesc foşti colonişti ucraineni originari din Bucovina. **Bulboáca**, lac în lunca Prutului, la nord-vest de Goteşti. Din entop. *bulboacă* „lac mic”, „baltă”, „bulhac, băltoacă”, „loc adânc în albia unui râu”. **Bulbuhána**, loc pe valea râului Salcia Mică, la sud de Chioselia. Din entop. *bulbuhană*, variantă a termenului *bulboană* „loc adânc într-o apă curgătoare sau stătătoare”, „băltoacă mocirloasă”, „mlaştină”. **Bulhácul**, cu var. *Râpa Bulhacului*, vâlcea pe teritoriul satului Sadâc, ramificaţie pe stânga a văii râului Ialpugel. Din entop. *bulhac* „lac mic”, „heleşteu”, „groapă cu apă adunată din ploi; băltoacă”.

Caraculác, vâlcea la nord-est de Tartaul, ramificaţie de stânga a Văii Crăciunului. Toponim de origine turcică: *kara* „negru”, *kulak* „vale”, „vâlcea” (numele topic având semnificaţia „Valea Neagră”). Alte locuri cu acelaşi nume: *Caraculac,* teren agricol la est de satul Crăciun; *Caraculac,* pădure la nord de Baimaclia. **Cardónul**, loc la sud-vest de Leca. Din entop. *cardon* „pichet de grăniceri”. Este locul unui vechi pichet de graniţă. **Cardónul**, loc în pădurea de la nord de Haragâş, unde pădurarul îşi avea casa, gospodăria proprie. Aici din entop. *cardon* „locuinţa pădurarului”. **Cătina**, loc în lunca Prutului, la vest de Ţiganca. Din term. bot. *cătină* „specie de arbuşti spinoşi, cu frunze mici şi cu fructe roz sau albe” (lat. *catena*). Toponim floronimic. **Ceamúrii**, loc la est de Goteşti, unde, după cum susţin informatorii, până nu demult se mai păstrau ruinele unor clădiri, care se crede că făceau parte dintr-o veche gospodărie comunală. Etim.: *ceamur* „material de construcţie constând din lut frământat cu paie tocate, întrebuinţat la construirea sau la tencuirea caselor ţărăneşti”, „pereţi din ceamur”. **Cesnocári**, partea de nord-vest a comunei Baimaclia. „Mahalaua se numeşte aşa, pentru că era locuită de oameni veniţi din sudul Basarabiei; ei se ocupau cu cultivarea usturoiului” (Explicaţia informatorilor; rus. *чеснок* „usturoi”). **Chetrăría**, loc la nord-vest de Enichioi. Din entop. *chetrărie* (lit. *pietrărie*) „carieră de piatră”, derivat colectiv-local al apel. *piatră* cu suf. *-ărie.* Alte locuri cu acelaşi nume: *Chetrăria*, loc pe dealul de la nord-est de Şamalia; *Chetrăria*, loc la nord-est de Ciobalaccia; *Chetrăria*, teren cu sol pietros, zguros, la nord-vest de Capaclia. **Chirigíul**, cu var. *Pe Chirigiu*, teren agricol la sud-est de Ciobalaccia. Toponim antroponimic: *Chirigiu* < apel. *chirigiu* „cărăuş”. **Chíscul**, deal între Valea Morii şi Valea Adâncă, la sud-est de Cociulia (alt. 183 m). Din entop. *chisc* (lit. *pisc*) „vârf ascuţit de munte sau de deal”, „deal înalt”. Toponime compuse cu acelaşi component: *Chíscul*

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

Lúpului, deal în marginea pădurii dinspre comuna Tigheci, la nord-vest de Cociulia; *Chíscul Túrcului*, deal la est de Pleşeni (alt. 233 m). Din entop. *chisc* (lit. *pisc*) „vârf de deal înalt" şi etnon. *turc*, toponimul referindu-se la vechimea numelui topic (de pe vremea turcilor). **Chişiórul**, deal în Pădurea Tigheciului, la est de Hănăseni (alt. 230 m). Din entop. *picior* (reg. *chicĭor*, *chişior*) „partea de deal (sau de munte) în prelungire", „ramificaţie de deal mare, înalt". Comp. şi *Chişiorul Dealului*, parte de deal la sud-est de Ţărăncuţa (alt. 127 m).

Ciotcăría, loc în pădurea de la nord-est de Haragâş. Din entop. *ciotcărie*, derivat colectiv cu suf. *-ărie* de la *ciotcă* „partea rămasă dintr-un copac tăiat sau rupt de la rădăcină; ciot", „teren rămas cu cioturi după tăierea pădurii". **Ciotoáia**, loc în pădurea de la nord-vest de Haragâş, unde a fost tăiată cândva pădurea şi au rămas doar cioturile (cioatele). **Ciubuclía**, vale şi parte de moşie la nord-vest de Ciobalaccia, precum şi terenuri agricole la vest de Tartaul. „A fost sat tătăresc acolo, şi astăzi se găsesc în locurile celea urme de bordeie, ciubucuri de lut şi tot felul de hârburi (Explicaţia informatorilor). **Coásta Săcii**, partea stângă a văii râuleţului Saca, la nord-est de Goteşti. Din entop. *coastă* „partea înclinată a unui deal; povârniş" şi hidron. *Saca* în genitiv. **Coindúcul**, vale la sud-vest de Ciobalaccia, ramificaţie pe dreapta a văii râului Larga. Toponim de origine turcică (comp. hidron. *Cunduc*, denumirea cursului inferior al râului Cogâlnic). **Colácul**, vâlcea la sud de Capaclia, ramificaţie pe stânga a Văii Capacliei. Din entop. *colac*, toponimul referindu-se la configuraţia vâlcelei (de formă rotundă). **Cópca**, izvor pe valea râului Ialpugel, la nord de Taraclia. Din entop. *copcă* „loc săpat în pământ ca să se adune apa din izvoare pentru adăpatul vitelor; iezuţ", „izvor". **Corláta**, deal înalt la nord-vest de Pleşeni şi Hănăseni (alt. 184 m). Din entop. *corlată* „ridicătură de pământ (movilă) încercuită cu corlate", „îngrăditură din bârne şi nuiele". **Costéiul,** parte de teren agricol lângă Capaclia. Din apel. *costei* „plantă erbacee din familia gramineelor, cu frunze păroase şi cu spiculeţe gălbui". Sinonime entopice: *chirău, sad, sadină, ţepoşică.* **Cóta**, terenuri agricole la est de satul Bobocica, pe partea stângă a văii Sasâghiol. După reforma agrară din 1918-1924, aici moşierului din partea locului îi rămase în posesie cota de 100 ha de pământ, prevăzută de legea din 1918 referitoare la desproprietărirea moşierilor şi împroprietărirea ţăranilor basarabeni. **Cóta lui Ţáncu**, toponim la sud-est de Sadâc. Aici moşierul Ţancu stăpânea 100 ha de pământ, cotă rămasă în proprietatea sa după reforma agrară din 1918-1924. **Cótul**, cu var. *În Cot*, loc în lunca Prutului, la nord-vest de Stoianovca, unde râul face un cot. Din entop. *cot* „cotitură a unei ape curgătoare". Comp. şi: *Cótul Ascuţít*, cotitură a Prutului, la nord-vest de Goteşti; *Cótul Butúcului*, cotitură a râului Prut, la nord-vest de Toceni; *Cótul Lung,* cot al Prutului, la sud-vest de Leca; *Cótul Mic*, cot al Prutului, la sud-vest de Antoneşti; *Cótul Rânzăştiului*, cotitură a râului Prut la vest de Ţiganca, dinspre com. Rânzeşti din România. **Culíciul**, loc la vest de Ghioltosu, fost lac în lunca Prutului. Toponim cu etimologie controversată: 1) din antrop. *Culici* (hipoc. al lui *Neculici*); 2) din term. ornit. *culici* (*culic*) „găinuşă de baltă", „becatină". **Curcubeţíca**, parte de moşie la est de Chioselia. Toponim floronimic: *curcubeţică* „plantă minoră din familia curcubetelor, cu fructe mici rotunde ce au un miros specific". **Curpeníşul**, pădure la est de Pleşeni. Din entop. *curpeniş* „pădurice tânără", „desiş de copăcei", „loc cu curpeni (rădăcini) de copăcei". Vezi şi *Curpeníşul*, loc în pădurea Câietului, la vest de localitate.

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

Dâmbul Máre, deal la sud-est de Pleşeni (alt. 150 m). Din entop. *dâmb* „ridicătură de pământ de formă rotundă”, „deal conic izolat” + adj. *mare.* **Deálul cel Máre**, deal înalt la vest de Coştangalia (alt. 247 m). Pe culmea dealului se află o movilă cu observator, notată pe hărţile topografice şi în planurile cadastrale. Vezi şi alte compuse toponimice cu entop. *deal*: *Deálul Crăciúnului*, deal înalt la nord-est de satul Crăciun (alt. 293 m); *Deálul Crúcii*, deal la sud-vest de Chioselia (alt. 128 m). „Pe dealul cela, până nu demult, era o cruce mare de lemn, au ridicat-o oamenii din sat, pentru că de aici începea alaiul de preoţi şi credincioşi, ducând icoane şi steaguri din biserică, de înconjurau moşia satului, rugându-se de ploaie. Mai este şi astăzi obiceiul acesta la noi” (Explicaţia informatorilor); *Deálul Haragâşului*, deal la nord-est de satul Crăciun (alt. 292 m). „E deal mare, înalt, drept în sus, cu carul încărcat nu-l sui nici cu două perechi de boi” (Explicaţia informatorilor). **Délniţa**, porţiune de teren la marginea de est a com. Ţiganca. Din entop. *delniţă* „parcelă de pământ arabil, adesea lungă şi îngustă”, „şanţul din jurul satului, cu îngrăditură din pari, prăjini şi nuiele, care despărţea localitatea de ţarină”. **Douăzéciul**, cu var. *În Douăzeci*, teren agricol la nord de Toceni. Aici sătenii deţineau loturi a câte 20 de prăjini: *prăjină* „unitate de măsură pentru suprafeţe de teren, egală aproximativ cu 3,5 şi, pe alocuri, 6,5 m² de pământ”. **Drúmul Odăii**, drum spre comuna Antoneşti, unde pe vremuri a existat o odaie: *odaie* „gospodărie agricolă în câmp”, „adăpost în câmp pentru lucrătorii pământului, pentru ciobani, pădurari”. **Dughia**, loc într-o vâlcea situată la sud-vest de Coştangalia. Din apel. *dughie* (*Setaria italica*) „plantă erbacee din familia gramineelor, cultivată pentru furaj; părâng”.

Fáţa Sátului, parte de moşie la nord de Tartaul. Din entop. *faţă* „partea dealului orientată spre sat” şi term. *sat* „localitate rurală”. **Făgădăul**, cu var. *La Făgădău*, loc la nord de Ghioltosu, pe drumul spre Ţiganca. Etim.: *făgădău* „loc unde se consumă băuturi alcoolice şi diferite gustări; cârciumă”, „han la un drum mare” (< ung. *fogadó*). „Era acolo un han cu ospătărie, vestit han în tot ocrugul nostru” (Explicaţia informatorilor). **Fălcile**, teren agricol la vest şi sud-vest de Haragâş. Din apel. *falce* „veche măsură pentru suprafeţe agricole (în Moldova egală cu 1,43 ha)”, „teren agricol de mărimea unei fălci”. **Fânáţul**, loc în lunca Prutului, la vest de Ţiganca. Din entop. *fânaţ* „loc cu iarbă pentru fân”. **Fântâna Zânelor**, fântână veche în pădurea Mănăstireasca, la est de Lărguţa. Tradiţiile populare locale păstrează mai multe legende despre proveniența acestui nume topic. **Fundácul**, loc la sud-est de Antoneşti, unde se înfundă o vale dinspre or. Cantemir. Din entop. *fundac* „terminaţia superioară a unei văi”. **Fúndul Cótului**, loc în lunca Prutului, la sud-vest de Toceni. Toponim descriptiv, compus din entopicele *fund* „partea mai îndepărtată a unui obiect topografic” şi *cot* „cotitură a unui râu”. Vezi şi *Fúndul Lúncii*, partea de nord mai îndepărtată a luncii Prutului, la nord-vest de Antoneşti.

Găunoása, vale la vest de Tătărăşeni, ramificaţie pe dreapta a văii râului Tigheci. Toponim la origine adjectiv substantivizat: *găunos* „cu gropi, cu râpi; gropuros, râpos” (*găună* „adâncitură, gaură în pământ”, „groapă”, „râpă”). **Găuzoáia**, vale la est de Pleşeni, ramificaţie pe stânga a văii râului Tigheci. Din entop. *găoază* „depresiune de teren; râpă, văgăună”, „vale adâncă”. **Gârla Tătárului**, fostă gârlă în lunca Prutului, la vest de Stoianovca, acum teren agricol. Toponim posesoral, compus din entop. *gârlă* „apă curgătoare în lunca unui râu” şi antrop. *Tătaru* în genitiv. **Gârlişoára,** loc la vest

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

de Goteşti şi Constantineşti, în trecut mică gârlă în lunca Prutului, care se vărsa direct în Prut. Toponimul reprezintă diminutivul entopicului *gârlă*, cu formantul *-işoara*. **Ghiolgiúc**, vale la sud-est de Tartaul, ramificaţie pe stânga a văii râului Larga. Toponim de origine turcică: *gölgiuk,* diminutiv al lui *göl* „lac", „heleşteu", cu suf. *-giuk.* **Gríndul**, loc în lunca Prutului, la nord-vest de Goteşti. Din entop. *grind* „ridicătură de teren de formă alungită în lunca inundabilă a unui râu", „insuliţă în albia unei ape curgătoare sau stătătoare". Vezi şi: *Gríndul Bălăcii*, loc la sud-vest de Constantineşti, o insuliţă în gârla Bălacea; *Gríndul Cáilor*, loc în lunca Prutului, la vest de Antoneşti, unde a existat o păşune pentru cai. **Gropána**, loc în lunca Prutului, în trecut lac de luncă, la vest de Goteşti. Din entop. *gropană* „adâncitură mare de teren", „lac sau baltă formată într-o adâncitură de teren", „heleşteu". **Gúra Lărgii**, locul de deschidere în valea Prutului a văii râului Larga, la sud de Goteşti şi la sud-vest de Constantineşti. Din entop. *gură* „începutul din partea de jos a unei văi", „locul de vărsare a unei ape curgătoare" + hidron. *Larga* în genitiv. **Gurmázul,** deal înalt la nord-est de Cociulia (alt. 200 m). Din entop. *gurmaz* (*grumaz*) „partea cea mai înaltă a unui deal; culme".

Harbuzăría, teren agricol la sud-vest de Cârpeşti. Din entop. *harbuzărie* „loc cultivat cu pepeni verzi şi galbeni". Vezi şi *Harbuzăría,* teren agricol la nord-est de Ghioltosu. „Aici erau harbuzăriile oamenilor din sat, pentru că era pământ nisipos, de ţelină" (Explicaţia informatorilor). **Haşcaná**, parte de teren agricol la sud-est de Iepureni, pe versantul de stânga al văii râuleţului Saca; *Haşcána*, teren agricol la nord-vest de Hârtop; *Haşcaná*, teren agricol la sud-vest de Cârpeşti. Din entop. *haşcana* (*haşchină*) „parcelă de pământ; halcă, hliză, partal". **Hăţáşul**, loc la sud-est de Ciobalaccia; *Hătáşul*, parte de moşie la vest de Câietu, în trecut cu locuri de păşune şi stâne de oi; *Hătáşul*, teren agricol la sud-vest de Constantineşti. Din entop. *hătaş* „drum prin care sunt scoase la păscut vitele din sat", „cărare sau drum de pădure", „cărare făcută de animale prin pădure". **Hârtoápele**, vâlcea la sud de Iepureni, ramificaţie pe stânga a văii râuleţului Saca. Numele topic reprezintă pluralul termenului entopic *hârtop* „vâlcea scurtă şi îngustă, de formă rotunjită, cu pante repezi înierbate", „adâncitură de teren în semicerc, fără ramificaţii". Locuri cu acelaşi nume: *Hârtópul*, vâlcea în pădurea de la nord de Lărguţa; *Hârtópul,* vâlcea în semicerc la vest de Câietu; *Hârtópul,* vâlcea la sud de Acui. Microtoponim de largă răspândire. **Hlíza**, vale la sud-est de Ciobalaccia, ramificaţie pe stânga a văii râului Larga. Din entop. *hliză* „parcelă de pământ lungă şi îngustă". Sinonime entopice: *deleancă*, *haşchină*, *funie*, *lanţ*, *partal*, *postată*, *sfoară*, *şuşăniţă*. **Hólbura**, loc în lunca Prutului, la vest de Ţiganca. Din term. bot. *volbură* (local rostită *holbură*; *Convolvulus arvensis*) „plantă erbacee cu tulpina subţire, târâtoare sau agăţătoare, cu flori albe sau roz, având corola în formă de pâlnie; rochiţa rândunelei, adormitele". **Hólmul**, deal la nord de Alexandrovca (alt. 167 m). Din entop. *holm* „ridicătură de pământ mai mică decât dealul", „mică ridicătură conică de pământ, cu vârful rotunjit". Alte locuri cu acelaşi nume: *Hólmul*, cu alonim. ucr. *Şciob*, deal înalt la nord-vest de Câşla (alt. 252 m); *Hólmul*, deal la sud-vest de Iepureni (alt. 122 m); *Hólmul*, deal înalt la sud-est de Haragâş (alt. 291 m). **Hostoroábele**, locuri accidentate la sud-vest de Haragâş. Din entop. *hostoroabă* (*costoroabă*) „loc cu surpături de teren, râpos, prăpăstios". **Hreábănul**, cu alonim *Schinarea Porcului*, deal în pădurea de la nord-est de Lărguţa, care separă

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

cursurile apelor de pe văile ce duc spre comunele Capaclia şi Cociulia (alt. 290-302 m). Din entop. *hreabăn* (*greabăn*) „partea cea mai înaltă a dealului, îngustă şi prelungită”. Alonimul *Schinarea Porcului* reprezintă o creaţie metaforică. **Hulpăría**, locuri accidentate la est de Enichioi; *Hulpăría*, loc în pădurea de la nord de Haragâş. Din entop. *hulparie* (*vulpărie*) „loc cu vizuini de vulpi”, derivat al termenului zoologic *vulpe* (cu sufixul colectiv *-ărie*). **Húlturul**, deal la sud-vest de Lărguţa (alt. 260 m). „Prin desişurile de arbuşti de pe dealul cela îşi aveau cuibare hulturii, sau hultanii, cum le mai spunem noi” (Explicaţia informatorilor). Toponim zoonimic.

Iezurcanul, lac în lunca Prutului, la vest de Antoneşti. Din entop. *iezurcan* „iezer mic; lăcuşor”. **Imáşul**, loc de păşune la sud-est de satul Dimitrova; *Imáşul*, locuri de păşunat la nord-est de Ciobalaccia; *Imáşul*, teren unde a fost loc de păşune, acum este plantat cu pomi fructiferi, la nord-est de Haragâş. Din entop. *imaş* „teren necultivat, folosit ca păşune”. **Isămbéti**, terenuri agricole la sud-vest de Lărguţa, pe partea dreaptă a văii râuleţului Saca. Etim. necun. **Izlázurile,** locuri în lunca Prutului, la nord-vest de Goteşti. Din entop. *izlaz* (pl. *izlazuri*) „loc necultivat, folosit ca păşune”. Sinonime entopice: *ceair*, *imaş, păscătoare, păşune, suhat, toloacă* ş.a. **Izvoára**, vâlcea la sud-est de Cania, ramificaţie pe stânga a văii Barăneasa. Toponimul reprezintă singularul refăcut din forma de plural *izvoare* prin acordul cu termenul elipsat *vale* (iniţial – *Valea Izvoarelor*). **Jăpáşca**, vâlcea la sud-est de Şamalia, ramificaţie pe stânga a Văii Şamaliei. Din entop. local *jăpaşcă*, echivalentul termenului *zăpască*, împrumut lexical din limba rusă (*запаскa* „teren de rezervă”, „teren aflat în administrarea autorităţilor locale”. **Jumătăţíle**, parte de moşie a comunei Cârpeşti, situată la vest de localitate, unde localnicii, la reforma agrară din 1918-1924, au fost împroprietăriţi cu jumătăţi din loturile repartizate (câte 2,5-3 ha).

Lácul, loc în cuprinsul moşiei comunei Cârpeşti, în partea de sud-vest a localităţii. Din entop. *lac* „apă stătătoare strânsă din ploi”, „locul unui lac cu apă strânsă din ploi”. **Lácul cu Plopi**, lac în pădurea de la est de Hănăseni şi Tătărăşeni. Toponim topografic descriptiv. **Lărgéni**, partea de nord-vest a comunei Sadâc, populată de locuitorii veniţi din satul Lărguţa. **Línia**, drum la vest de Suhat. Din entop. *linie* „drum de câmp sau prin pădure, mai puţin umblat”. Vezi şi: *Línia cea Máre*, drum prin pădurea de la vest de Capaclia; *Línia Ócnei*, drum pe rectilinie în pădurea de la est de Lărguţa. „În capătul acestui drum se află o groapă mare, săpată în pământ în căutarea unor minereuri de sare” (Presupun localnicii). Etim.: *linie* „drum pe linie dreaptă în pădure”, *ocnă* „groapă mare în pământ (săpată)”, „mină de sare”, „mină (în general)”. **Lóturile**, porţiune de teren la sud-est de Antoneşti. Din entop. *lot* „parcelă de pământ primită la împroprietărire” (la reforma agrară din 1918-1920). **Lumânăríca**, câmp la nord de satul Bobocica. Aici, pe vremuri, după cum susţin informatorii, locurile erau împânzite de lumânărică; *lumânărică* (*Verbascum thapsus*) „plantă erbacee medicinală cu frunze mari şi cu flori galbene, dispuse în spic”. **Lúnca**, teren pe valea râului Prut, adesea inundabil, la vest de Antoneşti. Din entop. *luncă* „porţiune de teren de-a lungul malului unei ape curgătoare, având o vegetaţie specifică”, „şes de-a lungul unei ape”, „pădurice din copaci de plop şi salcie pe valea unui râu”. **Lúnca Bătrână**, loc aproape de râul Prut, la vest de Goteşti. „În locul acela scăzuse apa din baltă şi se formase un fel de pajişte. Dar asta a fost tare

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

demult şi de aceea i-au zis *Lunca Bătrână* sau *Lunca Veche*" (Explicaţia informatorilor). **Luncúţa,** cu var. *În Luncuţă*, loc în lunca Prutului, la vest de Ţiganca. Diminutiv al termenului entopic *luncă* „şes inundabil de-a lungul unei ape curgătoare", „pădurice pe malul unui râu; zăvoi". **Lupăría**, loc în pădurea de la nord de Haragâş. Din entop. *lupărie* „habitatul lupilor", „loc unde îşi fac apariţia mai des lupii". **Lutăría**, loc pe teritoriul comunei Baimaclia. Din entop. *lutărie* „teren cu sol argilos", „loc de unde se scoate lut".

Málul Gálben, mal al Prutului, la nord-vest de Toceni, mal abrupt cu sol de argilă galbenă. Toponim descriptiv. **Mănăstireásca,** parte de pădure la est de Lărguţa. „Aici a fost un schit vechi, pe lângă care începuse să se zidească şi o mănăstire. Până nu demult, în aceste locuri, se mai vedeau urme de construcţii" (Explicaţia informatorilor). **Moára Véche**, cu var. *La Moară*, loc la nord-est de Iepureni. Toponim agroindustrial. **Mohíla**, movilă pe dealul de la nord-est de Ciobalaccia (alt. 264 m). Din entop. *movilă* (local rostit *mohilă*). Vezi şi: *Mohíla cei Máre*, movilă la est de Ghioltosu (alt. 162 m); *Mohíla din Pârloáge*, movilă la nord-vest de Hănăseni (alt. 173 m); *Mohíla Podíşului*, movilă la sud de Alexandrovca şi la sud-est de Hârtop (alt. 209 m). **Mojíla Ţárnei**, movilă la nord-est de Ţiganca (alt. 148 m). Din entop. *movilă* (local rostit *mojilă*) şi microtop. *Ţarna* în genitiv. **Monuméntul**, cu var. *La Monument*, loc istoric pe dealul de la sud-est de Constantineşti (alt. 150 m). Este vorba de obeliscul ridicat în memoria luptei de pe malul râului Larga în timpul războiului ruso-turc din anii 1768-1774. Vezi şi *Monuméntul,* cu var. *La Monument*, movilă cu observator geodezic şi topografic la sud-est de Enichioi (alt. 165 m). **Movíla Vérde**, movilă la nord de Vâlcele (alt. 70 m). Movila s-ar fi numit astfel, după cum susţin localnicii, pentru că era mereu acoperită de copăcei (vişinari, porumbrei etc.). **Movílele**, cu var. *La Movile*, loc cu câteva movile, la sud-est de Cania, cea mai mare având alt. 193 m. **Múchia cei Máre,** culmea dealului de la est de Şamalia (alt. 120-150 m). Din entop. *muchie* „culme de deal sau de munte ascuţită şi alungită" şi adj. *mare*, precedat de articolul demonstrativ *cea* (reg. *cei*). **Năмoálele**, loc în lunca Prutului, fost lac mare, acum teren agricol, la vest de Goteşti. Reprezintă pluralul articulat al apel. *năмol* „mâl care se depune pe fundul apelor stătătoare". **Nouă Prăjíni**, terenuri agricole la nord-vest de Câşla. „Acolo erau mai multe ogoare a câte 9 prăjini fiecare, moştenite încă de la reforma agrară a domnitorului Alexandru Ioan Cuza" (Explicaţia informatorilor). Din numer. *nouă* şi apel. *prăjină* „unitate de măsură pentru suprafeţe agricole, egală cu 5,8 şi, pe alocuri, cu 6,7 m^2". **Ochérja**, poiană în pădurea Lărguţei, la nord de sat. Etim. necun. **Óchiul**, cu var. *La Ochi,* loc pe valea râului Ialpugel, la nord de Sadâc. Din entop. *ochi* „loc mlăştinos; mocirlă, mlaştină", „izvor noroios".

Pachétele, terenuri agricole la vest de satul Ţolica. Din entop. *pachet* „teren agricol cuprins între patru drumuri care se intersectează, având suprafaţa variabilă, între 25-50 ha". **Pandéla**, cu var. *La Pandelă* şi *Movila cu Pandelă*, movilă la nord-est de Leca (alt. 120 m). Din entop. *pandelă* „instalaţie de lemn sau din metal pe movile sau pe mari ridicături de teren destinată măsurătorilor geodezice şi observărilor topografice". Vezi şi *Pandéla*, movilă cu observator pe un deal de la nord-vest de Cociulia (alt. 188 m). **Parágina**, teren agricol la nord-est de Iepureni, situat pe partea dreaptă a văii râului Tigheci; *Parágina*, parte de moşie la nord de Coştangalia, altă dată locuri de păscut vitele,

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

oile. Din entop. *paragină* „pământ lăsat necultivat, împânzit de ierburi şi buruiene”. **Patruzéciurile**, cu var. *În Patruzeci*, terenuri agricole la nord-est de Ghioltosu. „Aici parcelele de pământ, cu care au fost împroprietăriți țăranii de Alexandru Ioan Cuza, aveau câte 40 de prăjini” (Explicația informatorilor). **Pădúrea Arménilor**, parte din pădurea de la est de Chioselia, care, după cum susțin informatorii, aparținea unor arendaşi armeni. **Pădúrea Liceului**, pădure la sud-est de Țărăncuța, între satele Țărăncuța, Burlacu şi Frumuşica. Este o pădure pe care o supraveghea şi o îngrijea Liceul din Bolgrad (azi oraş în reg. Odesa, Ucraina). **Pădúrea Mănăstírii**, parte de pădure la est de Hănăseni, aparținea unei mănăstiri, aceasta pe lângă alte păduri comunale sau administrate de stat. **Pădúrea Ulménilor**, pădure la nord-est de Cociulia. În preajma pădurii, după cum susțin informatorii, până nu demult se mai păstrau urmele unui sat vechi care se numea *Ulmeni.* **Pălămída**, loc la sud de Tartaul. Din term. bot. *pălămidă* (*Cirsium arvense*) „plantă erbacee perenă din familia compozitelor, cu tulpină înaltă, cu rădăcini adânci şi cu frunze crestate, acoperite pe margini cu spinişori (este vătămătoare pentru semănături)”. **Pălmăşía**, terenuri agricole la sud-est de Suhat, pământuri de împroprietărire date pălmaşilor la reforma agrară a lui Alexandru Ioan Cuza. Derivat cu suf. *-ie* al termenului *pălmaş* „țăran fără vite de muncă şi fără inventar agricol, care îşi lucrează pământul cu brațele (cu palmele)”. În Basarabia, pălmaşii au fost împroprietăriți cu 2-4 ha de pământ. **Pârlitúra**, parte din pădurea de la nord-est de Haragâş, precum şi teren agricol pe partea dreaptă a văii Bărăneasa, la vest de Cârpeşti. Din entop. *pârlitură* „loc unde cândva a ars pădurea”, „loc defrişat prin arderea copacilor din pădure”. **Pârloága**, teren agricol la est de Toceni. Toponimul reproduce termenul entopic *pârloagă* „loc lăsat nearat, necultivat (timp de 1-2 ani), pentru a-şi recăpăta productivitatea”. A se vedea şi: *Pârloága*, parte de teren agricol la sud de Haragâş; *Pârloága*, teren agricol la est de Enichioi. Pluralul termenului respectiv îl reprezintă microtoponimele *Pârloágele***,** teren agricol la sud-est de Cania, *Pârloágele,* terenuri agricole la sud-vest de Suhat; precum şi *Pârlógile*, teren agricol la nord-est de Antoneşti şi *Pârlógile*, deal cu o movilă pe culmea sa (alt. 194 m), la sud-est de Vâlcele, ultimele două denumiri având la bază entop. *pârlog*, variantă a termenului *pârloagă.*

Plánul, cu var. *Planul cel Mare,* teren agricol la nord-est de Goteşti. Din entop. *plan* (pl. *planuri*) „porțiune de teren prevăzut pentru casă, cu care au fost împroprietăriți țăranii la reforma agrară din 1918-1924”. A se vedea şi *Planúrile*, teren agricol la sud de Ghioltosu, precum şi o parte a mahalalei Flămânda, având aceeaşi proveniență. **Pódişțea**, teren agricol la nord-est de Şamalia. Din entop. *podişte* „porțiune de teren plană situată la o anumită altitudine”. **Podíşul**, parte de moşie la nord-vest de Cârpeşti, pe dealul dinspre valea râului Saca. Din entop. *podiş* „formă de relief de mare întindere, de regulă plană, situată la o anumită altitudine, pe culmea unui deal”. Microtoponim înregistrat în mai multe localități din zonă (Câşla, Coştangalia, Ciobalaccia, Sadâc, Cania ş.a.). **Pódul Póştei**, pod peste râul Larga, la sud de Goteşti şi la sud-vest de Constantineşti. „Acolo, pe şleahu Cahulului, era un ratoş, un han cu ospătărie şi localul unei poşte vechi; aici se odihneau şi ospătau călătorii, se schimbau caii de poştă, se dregeau droştile şi căruțele, se lăsau pachetele şi scrisorile pentru a fi distribuite mai departe prin sate” (Explicația informatorilor). **Pogoánele**, teren agricol la nord-vest

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

de Cociulia. Din entop. *pogon* „veche unitate de măsură pentru suprafețe de teren agricol, echivalentă cu aproximativ o jumătate de hectar”, „teren agricol de mărimea unui pogon”. **Poiána Lăcului**, cu var. *Poiana de la Lac*, loc în marginea pădurii de la nord-est de Haragâș. Compus toponimic din entopicele *poiană* „loc fără arbori, cu iarbă, în interiorul pădurii” și *lac* „apă stătătoare adunată din ploi”. Pentru entopicul *poiană* a se vedea și *Poiána Nouă*, poiană în Pădurea Liceului, la sud-est de Țărăncuța; *Poiána Véche*, poiană în Pădurea Câietului, la est de Chioselia. **Ponoára**, locuri accidentate la sud de Iepureni. Din entop. *ponor* (var. *ponoară*) „teren accidentat prin alunecarea straturilor superioare de pământ”, „loc răvășit prin surparea terenului”. **Porúmbul**, deal la nord-est de Porumbești (alt. 170 m), în trecut acoperit cu desișuri de porumbe (porumbele), nume topic preluat apoi de localitatea din preajmă. Și tot aici *Porúmbul*, podiș pe culmea dealului dintre Lărguța și Porumbești (alt. 170-200 m). **Prădáțul**, cot al Prutului, la vest de Antonești. Etim. necun. **Prăválul**, loc în lunca Prutului, la nord-vest de Goteşti. Din entop. *prăval* „râpă cu maluri abrupte”, „lac adânc în lunca unui râu”. **Prisáca**, loc la sud-est de Iepureni. Din entop. *prisacă* „loc unde se țin stupii de albine în timp de vară”. **Prutéțul**, lac în lunca Prutului, la sud-vest de Leca. Din entop. *pruteț* „lac într-o veche albie a Prutului”, „braț vechi al râului Prut”.

Răcáriul, loc la vest de Goteşti, unde a existat un lac cu acest nume. Din entop. *răcar* (reg. *răcari*) „habitatul racilor”, semnificația inițială a hidronimului fiind „lac cu mulți raci”, „lac unde se prind bine racii”. **Răcea**, cu var. *Valea Răce*, *Valea Răcii*, vale la est de Chioselia, ramificație pe stânga a văii râului Salcia Mică, cu deschidere în această vale la sud de Țărăncuța. Toponim calificativ, cu referire la o particularitate meteorologică a locului; vale cu aer rece din cauza adâncimii ei sau din altă cauză. **Rădíul**, cu var. *Valea Rădiului*, vâlcea la sud-est de Lărguța, ramificație pe stânga a văii râulețului Saca. Din entop. *rădi* (*rădiu, rediu*) „pădure rară”, „pădurice”. Alte locuri cu același nume: *Rădíul*, pădurice la nord-vest de Enichioi; *Rădíul*, pădurice la est de Ciobalaccia; *Rădíul,* teren agricol la nord-est de Baimaclia. **Rănișul**, loc la vest de Toceni, un mal nisipos al râului Prut. Din entop. *răniș* (*reniș*), derivat al lui *renie* „loc întins, cu nisip și pietriș la malul unei ape (râu, lac, baltă)”. **Răzășía**, terenuri agricole la nord de Câietu. Din entop. *răzășie* (*răzeșie*) „parte de moșie moștenită din strămoși”. Localnicii stăpâneau aici pământuri de împroprietărire la reforma agrară a lui Alexandru Ioan Cuza. A se vedea și : *Răzășía*, parte de moșie la est de Coștangalia; *Răzășía*, teren agricol la sud-vest de Câșla; *Răzășía*, parte de moșie la vest de Baimaclia; *Răzășía Véche*, parte de moșie la nord-est de Constantinești și *Răzășía Véche*, parte de moșie la est de Ghioltosu. Și în continuare: *Răzășíile*, terenuri agricole la nord de Vâlcele; *Răzășíile*, terenuri agricole la vest și la nord-est de Chioselia; *Răzășíile*, parte de moșie la vest de Șamalia; *Răzășíile*, parte de moșie la vest de Sadâc; *Răzășíile Véchi*, parte de moșie la nord-est de Goteşti. **Răzoárele**, parte de teren agricol la sud-vest de Șamalia. Din entop. *răzor* „fâșie de pământ îngustă și alungită”. **Râpa Alióului**, vâlcea râpoasă la sud de Țărăncuța, pe partea stângă a văii râului Salcia Mică. Din entop. *râpă* „surpătură în pământ făcută prin scurgerea apelor”, „mică apă curgătoare; pârâu, gârlă” și apel. *alior* „plantă care conține în tulpină și frunze un suc lăptos otrăvitor; laptele câinelui”. **Râpa cu Lichíci**, vâlcea râpoasă la vest de satul Acui. Din entop. *râpă* și apel. reg. *lichici* (*lipici*) „plantă

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

erbacee din familia gramineelor, cu frunze păroase, lipicioase", precedat de prep. *cu*. **Râpa Hărmánului**, vâlcea la vest de Tartaul, ramificaţie pe dreapta a văii râului Larga. Din entopicele *râpă* şi *hărman* (*harman*) „grădină pe lângă casă", „loc special amenajat unde se treieră cerealele". **Râpa Hólmului**, obiect topografic la sud-vest de Iepureni, între două dealuri cu alt. 97,2 m şi 122 m. Toponim descriptiv: din entopicele *râpă* şi *holm* „ridicătură de teren de altitudine mică". **Râpana**, vâlcea râpoasă la nord-vest de satul Bobocica, pe Valea Haragâşului. Din entop. *râpană* „râpă mare, prăpăstioasă". **Râpa Şuşmélei,** vâlcea la sud de Enichioi, ramificaţie pe dreapta a Văii Enichioiului. Compus toponimic din entopicele *râpă* şi *cişmea* (local rostit *şuşme*) „izvor captat şi amenajat". **Râpa Zmăului**, vâlcea râpoasă în partea de sud a satului Ghioltosu, se deschide în valea Prutului din stânga. Etimologie controversată: 1) toponim fantasmagoric; 2) toponim antroponimic (din antrop. *Zmeu*). **Râpa Zméilor**, vâlcea la sud de Filipeni (rn. Leova) şi la nord-vest de Pleşeni (rn. Cantemir), ramificaţie pe stânga a văii râului Sărata. Toponim fantasmagoric, dispune de mai multe legende şi istorisiri populare. **Rezérva**, terenuri agricole la nord-est de satul Ţolica. La reforma agrară din 1918-1924, în această parte de moşie rămaseră de rezervă câteva hectare de pământ în administrarea autorităţilor locale. **Róşia**, pădurice la sud-est de Lărguţa, termenul cromatic referindu-se la culoarea roşiatică pe care o capătă toamna frunzişul unor copăcei. **Rotúnda**, pădure la sud-est de Lărguţa, toponimul referindu-se la configuraţia obiectului topografic (pădure de formă rotundă). **Ruginoása**, fostă baltă, acum teren agricol, la vest de Stoianovca. Numele topic se referă la culoarea de suprafaţă a obiectului hidrografic, acesta împânzit de frunzişul ruginiu al unor plante acvatice sau la culoarea pe care apa o capătă datorită solului argilos de culoare brună-roşiatică. Vezi şi *Ruginoása,* loc la nord-vest de Ţiganca, fostă gârlă în lunca Prutului. **Ruptúra**, vâlcea râpoasă la sud de Porumbeşti, ramificaţie a văii râului Tigheci. Din entop. *ruptură* „loc unde solul a fost săpat de apele din ploi", „loc unde pământul s-a ponorât, s-a surpat". A se vedea şi *Ruptúra*, loc la vest de Lărguţa, săpat în trupul dealului Porumbul pentru a construi drumul ce duce spre Porumbeşti. Din entop. *ruptură* „tăietură (săpătură) într-un deal pentru a construi un drum, o şosea". **Rúsca,** vale la nord-vest de Cârpeşti. Etimologie controversată: 1) din entop. *ruscă* „depresiune de teren pe coasta unui deal; vâlcea"; 2) din etnon. *ruscă* „persoană feminină de etnie rusă" (probabil, proprietară a unei părţi de moşie).

Sacâzul, vâlcea la sud de Şamalia, ramificaţie pe stânga a Văii Şamalia. Etim. controversată: 1) din antrop. *Sacâz*, poreclă la origine; 2) dintr-o formă denaturată a unui toponim mai vechi (de origine turcică, probabil). **Sálcia**, hidronim identic cu *Salcia Mică,* râu, afluent al râului Salcia Mare. Îşi are izvoarele la nord de Baimaclia, dintr-o pădure de la sud-est de Cârpeşti, dealurile din împrejurime având altitudinile 270-290 m. Vezi şi *Sálcia***,** cu var. *La Salcie,* loc la vest de Enichioi, pe partea dreaptă a drumului spre Baimaclia. Toponime floronimice. **Sâlişte**a, vale la nord-vest de Capaclia, ramificaţie de obârşie a Văii Capacliei. Din entop. *sâlişte* (*sălişte, selişte*) „loc pe care este sau a existat un sat", „loc liber, fără construcţii, în perimetrul unui sat", „loc necultivat din preajma satului, folosit ca păşune". A se vedea şi *Sâlişte*a, vale la nord-est de Pleşeni, ramificaţie pe stânga a Văii râului Tigheci. **Sărătúrile**, locuri la sud-est de Haragâş, pe partea stângă a Văii Şesului, precum şi *Sărătúrile*, cu var. ucr. *Solonţi,*

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

loc pe Valea Rădiului, la nord-vest de Câşla. Etim: rom. *sărătură* (pl. *sărături*) „teren bogat în săruri minerale solubile”, „păşune pe un teren sărături”; ucr. *солонець* „teren salin; sărătură”. **Schinăría**, cu var. *La Schini*, loc la sud de Leca. Din entop. *schinărie* (lit. *spinărie*) „loc acoperit cu spini”, „desiş de spini”. **Scurtătúrile**, terenuri agricole la nord-vest de Cârpeşti; *Scurtătúrile*, terenuri agricole la nord-vest de satul Ţolica. Aici, după cum susţin informatorii, parcelele de pământ erau mai scurte decât celelalte din cuprinsul moşiei. **Sfandúhul**, parte de teren agricol la est de or. Cantemir. Din term. bot. *sfanduh* „plantă erbacee cu frunze plăcut mirositoare” (cunoscută pe alocuri cu denumirile *lămâiţă, tămâioară, undelemniţă, zdrahon*). **Sócii**, cu alonimul *Valea Socilor*, vale la sud-vest de Lărguţa, ramificaţie pe stânga a văii râuleţului Saca. Toponim floronimic. **Standoála**, parte din terenul agricol denumit şi *Podişul*, la sud-vest de Sadâc. Din apel. *standoală* „hambar unde se păstrează cerealele”, „construcţie în care se adăpostesc uneltele agricole şi alte lucruri gospodăreşti”. **Stánişte**a, loc pe teritoriul comunei Baimaclia; *Stánişte*a, loc în lunca Prutului, la vest de Goteşti. Din entop. *stanişte* „loc de odihnă pentru vite, lângă o apă (râu, lac, fântână etc.) sau la marginea pădurii”. **Stânca**, cu var. ucr. *Stinca*, loc pe Valea Rădiului, la nord-vest de Câşla. „ Acolo era un mal de râpă stâncos, căruia oamenii îi ziceau *Stânca*” (Explicaţia informatorilor). **Strâmba**, cu var. *Potcoava Strâmbă*, pruteţ la nord-vest de Vâlcele, de dreapta râului Sărata. Toponimul redă configuraţia pruteţului, sugerată de imaginea unei potcoave strâmbe (*pruteţ* „lac într-o veche albie a Prutului”). **Stuhăría**, loc la sud de satul Suhat, pe Valea Suhatului; *Stuhăriile*, locuri împânzite de stufării şi papuriş pe Valea Coştangaliei, la sud de comuna Coştangalia..Din entop. *stuhărie* (lit. *stufărie*) „loc cu sol umed împânzit de stuf”, „desiş de stuf”. **Suhátul**, alonimul numelui topic *Sărăturile*, locuri la sud-est de Haragâş; *Suhátul*, parte de teren agricol la nord-est de Taraclia. Din entop. *suhat* „loc de păşunat pentru vite”, „păşune sărăturoasă”. **Súta de Hectáre**, teren agricol la nord-vest de Şamalia. „Este cota de 100 ha rămasă moşierului Teodorescu după reforma agrară din 1918-1924” (Explicaţia informatorilor).

Şaizéciurile, terenuri agricole la est de Ghioltosu. „Aici parcelele din pământul de împroprietărire aveau câte 80 de prăjini” (Explicaţia informatorilor). **Şandramáua**, loc la est de Toceni, unde în trecut a existat un adăpost pentru lucrătorii câmpului. Din apel. *şandrama* „adăpost pentru oameni în câmp”, „construcţie rudimentară din scânduri pentru păstrarea uneltelor agricole şi a altor lucruri din gospodărie”. **Şaptezécile**, cu varianta *În Şaptezeci*, terenuri agricole (arabil, vii) la est de Toceni. Aici ogoarele aveau fiecare câte 70 de prăjini (*prăjină* „unitate de măsură pentru suprafeţe agricole, egală cu 3,5 şi, pe alocuri, cu 6,5 m^2”. **Şerpoáica**, teren agricol la nord-vest de Capaclia; *Şerpoáica,* cu var. *Valea Şerpaoicei*, vale la nord-est de Hănăseni, ramificaţie pe stânga a văii râului Tigheci. Etimologie controversată: 1) din apelativul respectiv, toponimul referindu-se la mulţimea de şerpi care la momentul denominaţiei obiectului au fost observaţi în aceste locuri; 2) nume ce redă configuraţia obiectului sau a unei părţi a obiectului, asemănătoare cu cea a vieţuitoarei în cauză. **Şesúl**, porţiune de teren pe valea râului Tigheci, la vest de Iepureni; *Şesúl*, loc pe Valea Enichioiului, la est de Acui; *Şesúl Săşii*, loc şes pe valea râului Saca, afluent al Prutului, la est de Ţiganca. Din entop. *şes* „teren plan, întins şi deschis”, „loc înierbat, de păşune sau de fâneaţă,

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

pe valea unui râu". **Şipotul**, cu var. *La Şipote*, loc cu multe izvoare, la sud de Porumbeşti; *Şipoţélul*, loc la vest de Lărguţa. Din entop. *şipot* „izvor puternic captat, amenajat". **Şleáhul**, drum vechi la vest de satul Lingura, cu direcţia de la Baimaclia spre Leova; *Şleáhul*, drum vechi de ţară, prin pădurea Tigheciului, la est de localităţile Pleşeni, Hănăseni şi Tătărăşeni. Din entop. *şleah* (lit. *şleau*) „drum vechi de ţară, bătătorit de care, neamenajat". **Şleáhul Baimacliei**, drum vechi de ţară care străbătea sud-vestul Basarabiei, începând de la oraşul Reni de pe Dunăre până la Comrat şi mai departe spre Cimişlia, Hânceşti etc. A se vedea şi: **Şleáhul Vechi**, drum vechi de ţară, între oraşele Cahul şi Leova, la est de Ţiganca; **Şleáhul Vechi**, cu var. *Şleahul Bolgradului*, drum vechi de ţară la vest de Acui, care ducea spre or. Bolgrad.

Taşlâc, loc la sud-est de Suhat; *Taşlâc,* loc la nord-est de Coştangalia. Toponime de origine turcică: tăt. *taşlyk* „loc cu sol pietros", „pietrărie". **Târla lui Níţă**, loc pe versantul unei văi, aceasta ramificaţie a văii râului Tigheci; *Târliştea,* parte de teren agricol la sud-est de Capaclia. Etim: *târlă* „locul neîngrădit şi neacoperit din preajma stânii, unde se odihnesc oile", „stână cu toate dependinţele"; *târlişte* „loc unde altă dată a existat o târlă sau o stână". **Toloáca**, parte de teren agricol la vest de Cârpeşti; *Toloáca*, teren agricol la sud-vest de satul Ţolica; *Toloáca*, teren agricol la est de Câşla. Din entop. *toloacă* „loc necultivat folosit ca păşune", „teren liber, neîngrădit şi neconstruit". **Trei Colníce**, cu var. *La Trei Colnice*, parte din pădurea de la nord de Haragâş. Etim.: entop. *colnic* (pl. *colnice*) „deal mic", „colină", „drum îngust de trecere peste un deal sau prin pădure". **Trifóiul**, cu var. rus. *Clever*, teren agricol la vest de Câşla. Din apel. *trifoi* „plantă furajeră, cu frunzele compuse din trei foliole" (lat. *trifolium*, rus. *клевер*). **Troiánul**, val de pământ la est de Goteşti; *Troiánul*, cu var. *Traianuval* şi *Troianval*, locuri la est de com. Ţiganca cu urme de val de fortificaţie foarte vechi. Din entop. *troian* „întăritură străveche constând dintr-un val lung de pământ şi un şanţ de apărare", „ridicătură de pământ alungită". **Tróiţa**, loc la sud de Leca, unde a existat o troiţă. Din apel. *troiţă* „cruce mare de lemn sau de piatră, împodobită cu picturi, sculpturi etc., aşezată la răspântii de drumuri, pe lângă fântâni sau în locuri legate de un anumit eveniment". **Tufárii**, pădure la nord-est de Haragâş, pe partea stângă a Văii Şesului; *Tufárii*, pădure la sud de Capaclia; *Túfele*, loc la vest de Pleşeni. Etim.: *tufar* (pl. *tufari*) „pădurice din arbori cu ramuri dese", *tufă* (pl. *tufe*) „desiş de copăcei". **Ţárina**, teren agricol la sud-vest de Cania şi la sud de Iepureni. Din entop. *ţarină* „pământul arabil din hotarul unui sat; ogoarele". **Ţepoáia**, deal înalt la nord-est de comuna Tigheci (rn. Leova), dar bine cunoscut şi în satele învecinate din rn. Cantemir (Cociulia, Capaclia, Lărguţa etc.). Din entop. *ţepoi* „deal înalt cu vârf ascuţit", creaţie lexicală după apel. *ţepoi* (fem. *ţepoaie*) „par lung, ascuţit la un capăt". Pe hărţile topografice obiectul este consemnat ca cea mai înaltă cotă de înălţime din zonă – 269 m. **Ţipirígul**, loc în lunca Prutului, la nord-vest de Goteşti. Din term. bot. *ţipirig* (lit. *pipirig*) „specii de plante erbacee care cresc pe malul apelor sau prin locuri umede şi mlăştinoase".

Uceástcurile, cu var. *Oceastcurile*, *Oceastcul*, teren agricol la nord de Chioselia; *Ucéştile*, teren agricol la sud-vest de Cârpeşti. Din *uceastcuri*, pluralul entopicului de limbă rusă *участок* „parcelă de pământ cumpărată sau de împroprietărire", „parcelă de teren agricol cu care au fost împroprietăriţi ţăranii la reforma agrară din 1906-1912",

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)

termen din limbajul administrației ruse. „Acolo țineau pământuri nişte ucraineni, veniți din alte părți, pe care le cumpăraseră prin Bancă de la un moşier, la reforma agrară din 1906-1912” (Explicația informatorilor). **Urâta**, cu var. *Valea Urâtă*, vale la nord de Coştangalia, ramificație de obârşie a Văii Coştangaliei. Etimologie controversată: 1) din antrop. *Urâtu*, prin acordul gramatical cu componentul *vale*, ulterior elipsat; 2) din adj. *urât,* toponimul referindu-se la aspectul mai puțin atrăgător al obiectului topografic desemnat. **Válea Adâncă**, cu var. *Adânca*, vale la nord-est de Cociulia, ramificație pe dreapta a Văii Gurmazului. Toponimul se referă la o particularitate fizico-geografică a văii – îngustă şi adâncă. Compusele cu entopicul *vale* sunt numeroase în zonă: *Válea Bărténilor*, vale la est de satul Vâlcele, ramificație pe stânga a văii râului Sărata; *Válea Bujorénilor*, vale la sud de Coştangalia, ramificație pe dreapta a Văii Coştangaliei; *Válea Capaclíei*, segmentul superior al Văii Şamaliei, de la Şamalia până la Capaclia; *Válea Câiétului*, ramificație pe dreapta a văii râului Ialpugel, la est de Chioselia Mare; *Válea Gurmázului*, vale care trece pe la est de Cociulia şi se deschide în valea râului Ialpugel la Vişineşti, denumită după dealul Grumazul situat la nord-est de Cociulia, între Valea Adâncă şi Valea Gurmazului; *Válea Harbuzăríei*, vale în marginea de nord-vest a comunei Pleşeni, ramificație pe dreapta a văii râului Tigheci; *Válea Mórii*, vale la vest de Pleşeni, ramificație pe dreapta a văii râului Tigheci; *Válea Odăii*, vale la est de Cârpeşti, ramificație pe dreapta a văii râului Larga; *Válea Pădúrii*, vâlcea la vest de Câietu; *Válea Rădiului,* vale la vest de Câşla, ramificație pe dreapta a Văii Câşlei; *Válea Stânii*, vale la vest de Ciobalaccia, ramificație pe dreapta a văii râului Larga; *Válea Suhátului,* vale pe care e aşezat satul Suhat, ramificație pe stânga a Văii Câşlei; *Válea Téiului*, vale care trece prin partea de est a satului Vâlcele şi se deschide din stânga în valea râului Sărata; *Válea Túfelor*, cu var. *Valea de la Tufe,* vale la vest de Pleşeni, care se deschide din dreapta în valea râului Tigheci. **Vélnițele**, cu var. *La Velnițe*, loc pe teritoriul comunei Baimaclia. În perioada antebelică aici funcționau două velnițe. Din entop. *velniță* „instalație rudimentară pentru fabricarea rachiului, spirtului”.

Lucrări de referință şi surse documentare

1. Arbore, Zamfir. *Dicționarul geografic al Basarabiei*. Chişinău, 2001.

2. *Banca de date în onomastică*. Se păstrează la Institutul de Filologie al Academiei de Ştiințe din Moldova.

3. *Docmenta Romaniae Historica. A. Moldova.* Bucureşti, 1975, vol. I şi urm.

4. *Documente privind istoria României. A. Moldova.* Bucureşti, 1954, vol. I şi urm.

5. Eremia, Anatol. *Tainele numelor geografice.* Chişinău, 1986.

6. Eremia, Anatol. *Dicționar explicativ şi etimologic de termeni geografici*. Chişinău, 2006.

7. *Harta topografică a Republicii Moldova.* Chişinău, 2014 (în curs de apariție).

Institutul de Filologie al AŞM
(Chişinău)

BDD-A23041 © 2014-2015 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 18.97.14.86 (2026-11-14 08:15:30 UTC)